

Beretning afgivet af Europaudvalget den 0. marts 2003

1. udkast

Beretning

om

Udenrigsministerens håndtering af den indeværende fase af GATS-forhandlingerne

1. Indledning

GATS-forhandlingerne under WTO vedrører liberaliseringer på tjenesteydelesesområdet. De nuværende GATS-forhandlinger startede i 2000. Forud for forhandlingerne på WTO-ministerkonferencen i september 2003 skal EU vedtage sit tilbud til tredjelande om deres adgang til EU's marked for tjenesteydelser. Dette tilbud tager udgangspunkt i de anmodninger om liberaliseringer, som andre medlemmer af WTO har fremsat overfor EU. Tilbudene om liberaliseringer skal præsenteres den 31. marts 2003.

Udvalget har haft ministeren i samråd om sagen.

2. Politiske udtalelser

<...> udtrykker hermed klar kritik af Udenrigsministerens håndtering af den indeværende fase af GATS-forhandlingerne (GATS 2000). Det er udvalgets opfattelse, at ministeren har brudt aftalen om behandling af WTO-sager i Folketinget mellem regeringen og Europaudvalget, som denne er udtrykt i »Beretning om Folketingets behandling af WTO-sager« af 14. marts 1997.

Af denne beretning fremgår at »...sager, der behandles i WTO's ministerkonference og i WTO's råd for generelle anliggender, samt de sager, hvor Kommissionen i øvrigt skal have et forhandlingsmandat fra EU's Ministerråd, forelægger regeringen løbende for Europaudvalget. Regeringen oplyser i den forbindelse bl.a. hvordan kompetenceforholdene er (enekompetence eller delt kompetence), og hvilke embedsmandskomiteer i WTO og i EU, der har været inddraget.

Regeringen foreligger WTO-sagerne for Europaudvalget efter samme kriterier som EU-sager. Det vil sige, at regeringen orienterer Europaudvalget om sager af væsentlig betydning, mens den skal forelægge forhandlingsoplæg, når de er tale om vedtagelser af større rækkevidde.

Regeringen forelægger alle sagerne i god tid før de reelle politiske beslutninger, uanset om de formelle juridiske beslutninger først træffes på et senere tidspunkt«.

I indeværende fase af GATS-forhandlingerne er WTO's medlemslande blevet bedt om at meddele, hvilke sektorer, landene er indstillet på at liberalisere yderligere. Til dette formål har EU Kommissionen skrevet et forslag, som Europaudvalget fik tilsendt primo februar (EUU, alm. del. bilag (02)

549 (fortroligt)). Trods opfordringer, har regeringen dog ikke sikret, at Folketinget blev konsulteret, inden den af EU Kommissionen satte tidsfrist den 26. februar. Dette forløb er i klar strid med aftalen om behandling af sager af væsentlig betydning samt om mandatafgivelse jf. Europaudvalgets beretning af 14. marts 1997.

Mandatet til GATS 2000-forhandlingerne er tidligere blevet diskuteret kort i Folketinget. Det skete ikke, som angivet i et svar af 17. februar 2003 fra Økonomi- og Erhvervsministeren til et Folketingsmedlem (2002-03, S 1887), under forespørgselsdebatten om WTO i Folketinget i oktober 2001 (Folketingets forhandlinger 2001-02, 1. samling, sp. 639 ff), men i forbindelse med afgivelse af mandat til regeringen på et møde i Europaudvalget den 7. oktober 1999. Som det

fremgår af regeringens notat til punktet (EUV, alm. del bilag (98) 1448) rummede dette mandat kun få betragtninger over, hvilke sektorer Danmark og det øvrige EU burde være indstillet på at liberalisere alt efter udfaldet af forhandlingerne under GATS. Blandt eksemplerne skal det nævnes, at EU Kommissionen i sit oplæg, hvis indhold også er præsenteret for offentligheden i overskriftsform (MEMO/03/25 af 5. februar), nævner liberalisering på postområdet. Denne sektor har Europaudvalget ikke givet mandat til forhandling om.

Europaudvalget er af den opfattelse, at regeringen burde have

- informeret udvalget i god tid
- gjort de centrale dokumenter tilgængelige på dansk, særligt EU Kommissionens forslag
- udfærdiget et notat med en gennemgang af konsekvenser i Danmark af Kommissionens forslag
- gjort rede for kompetencespørgsmålet
- bedt Europaudvalget om mandat til det videre forløb under GATS-forhandlingerne, særligt hvad angår spørgsmålet om yderligere liberaliseringer herhjemme.

Samtidig med kritikken af forløbet, gør Europaudvalget regeringen derfor opmærksom på, at der endnu ikke er afgivet mandat, og at eventuelt indleverede kommentarer til Kommissionen er regeringens alene.

P.u.v.
Claus Larsen-Jensen